

Nghiêm Xuân Cường: Đi Về Cõi Tịnh

Vẫn không tin được rằng Nghiêm Xuân-Cường đã bỏ chúng ta mà đi về một nơi xa xôi nào đó. Vẫn không nghĩ được là vì sao một người yêu Đời và yêu Đạo tha thiết đến như vậy lại đột ngột ra đi trong lúc đang còn nhiều điều tốt lành muốn làm đẹp cho Đời, cho Đạo. Cho đến hôm nay là đúng ba mươi ngày kể từ hôm em lìa bỏ chúng tôi mà ra đi. Tôi vẫn không tin được điều đó. Ba mươi ngày dài đằng đằng vẫn không làm sao cho tôi nguôi ngoai được điều ám ảnh này.

Những ngày ở Michigan, nhìn thấy em nằm im lìm trong cổ áo quan, lòng tôi quặn thắt. Nước mắt tôi cứ thế tràn ra, ướt đầm cả mặt và đổ xuống cả chỗ em nằm. Tôi xoa mặt em, sờ trên đầu, trên tóc em. Tôi cầm lấy bàn tay lạnh và cứng của em. Rồi tôi cứ đứng như thế mà nhìn vào khuôn mặt bất động của em. Khuôn mặt em thật bình yên, như là một người đang ngủ say, không có một dấu hiệu nào của sự chết. Lúc đó tôi ước sao cho em mở mắt ra và để nghe tôi nói, một câu thôi "Cường ơi! Chị thương em quá!" Nhưng em tôi thực sự đã từ giã chúng tôi thật rồi. Làm sao em còn nghe được lời tôi nói nữa đây.

Như thế là em đã Đi về cõi tịnh, như mẹ của chúng tôi đã bỏ chúng tôi mà đi chưa đầy một năm nay. Lúc đó, em tôi có viết về cái chết của mẹ với sự nhớ thương khôn cùng khiến nhiều người bạn của em khi đọc đã không cầm nổi nước mắt. Có ai ngờ rằng hôm nay em tôi lại theo mẹ để đi về cõi Tịnh, như lời em viết hôm nào cho mẹ, "Thôi, mẹ ngủ yên mẹ nhé! Mai đây mẹ đi về cõi Tịnh."

Nghiêm Xuân Cường và chị Xuân Trang

Nhớ tháng Bày năm ngoái, em tôi từ Michigan về Cali gấp để còn mong được gặp mẹ trước giờ mẹ ra đi. Em tôi về đến nhà vào buổi trưa ngày thứ Ba. Tối hôm sau, tôi nói với Cường: "Ngày xưa mẹ hát ru mình ngủ, bây giờ Cường hát cho mẹ nghe đi, hát những bài hát mà em làm, chị chắc là mẹ sẽ vui lắm!" Nghe lời tôi, Cường bắt đầu cất tiếng hát, có lúc cả hai chị em cùng hát, nhưng Cường thì liên tục hát cho mẹ nghe một cách say sưa, êm đềm và tha thiết đến nỗi mẹ đã có lúc mở mắt ra nhìn chúng tôi. Tôi lại nói, "Cường ơi, mẹ nghe Cường hát, mẹ tỉnh lại rồi kìa, mẹ đang nhìn Cường, mẹ vui lắm đó". Thật thế, mẹ đang hướng cặp mắt về phía Cường và khuôn mặt thì tươi tỉnh hẳn ra. Suốt mấy ngày hôm sau, hai chị em còn nhắc mãi đến cái giây phút mà mẹ chúng tôi đã tỉnh táo hẳn lại để biết rằng đứa con trai ở xa của mẹ đã về đến nơi, đang ngồi bên mẹ, đang nắm lấy bàn tay gầy guộc của mẹ và đang hát cho mẹ những lời kinh, những lời ru êm ái, ngọt ngào. Thật như một phép lạ, mẹ chúng tôi đã tỉnh lại và mẹ đã nghe được những lời ru yêu thương và nhìn thấy mặt của đứa con trai út của mẹ và như thế thì mẹ sẽ yên lòng nhắm mắt ra đi. Sau đó thì mẹ lại chìm vào trong trạng thái mê mẫn không còn biết gì nữa để rồi chỉ ba hôm sau thì mẹ vĩnh biệt chúng tôi. Những hình ảnh đó như vẫn còn đâu đây. Thế mà tôi lại phải tin là em tôi đã chết thật rồi sao?

Không! Cường không chết. Cường không thực sự chết. Cường chỉ bỏ chúng ta mà đi về một nơi nào đó thôi. Một nơi mà tôi tin là thật là bình yên, và vĩnh cửu.

Viết tới đây thì tôi nhớ lại những lời em nói với tôi hôm nào. Em nói về Đạo Phật, về những điều vô thường của cuộc sống và những cái hư ảo của một kiếp người. Lúc ấy tôi không mấy quan tâm lắm và cũng chỉ ảm ừ cho qua; cũng chẳng phản đối vì không muốn làm em buồn. Nhưng trong lòng cứ nghĩ sao Cường lại nói mãi những chuyện "lắm cảm" như thế. Cuộc sống hàng ngày đã có

quá nhiều điều để mà lo âu và khổ sở rồi. Chuyện tu hành và cứu độ đâu phải chuyện của mình. Nếu cái gì cũng là giả tạo trên cõi đời này thì ta cũng chẳng làm được gì, vẫn phải hàng ngày chạy theo cuộc sống, chẳng thể chối bỏ mà cũng không thể chạy trốn đi đâu được. Thế thì tại sao phải bận tâm đến cái vô thường và hư ảo của cõi đời này làm gì ?

Nhưng đến hôm nay thì tôi thực sự đã lằm khi nghĩ như vậy và hẳn là Cường đã dạy cho tôi một bài học: Bài học của tình thương. Bài học ấy đơn giản vô cùng mà không phải ai ai cũng làm được. Phải là một người thấm nhuần đạo Phật như Cường, biết đem Đạo áp dụng vào đời sống để thấy rõ cái hư ảo, tạm bợ của cõi đời này mà thực hiện một lý tưởng, cho mình, cho Đời, cho Đạo. Ba cái tương quan này đều cần phải bổ xung cho nhau, nương tựa vào nhau để trở nên vững mạnh, hầu giữa những phong ba, bão tố của cuộc đời, con người vẫn còn thấy lạc quan để vui sống vì thấy được sự có mặt của mình trên đời không phải là thừa thãi và vô ích, mà trái lại là để thăng hoa cho cuộc sống, để làm đẹp cho Đời, cho Đạo. Trong cuộc sống xô bồ và nhiều lo toan, tính toán mà chúng ta vẫn đương đầu hàng ngày, có mấy ai dành thì giờ quý báu của mình để lo cho người khác? Có mấy ai đã từng khắc khoải, xót xa cho những người nghèo đói? Có mấy ai đã từng chia xẻ miếng cơm, tấm áo của mình cho những người thiếu thốn, tật nguyền? Có mấy ai đã dùng những đồng tiền chắt chiu của mình để tặng cho những học sinh nghèo nhưng hiếu học tại quê nhà? Và ai đã từng quan tâm đến việc làm thế nào để phát huy Đạo pháp, cũng như cổ động và hỗ trợ các tăng, ni trong việc tổ chức các khóa tu học. Cường đã từng hy sinh, quên mình và làm những việc âm thầm như thế đó.

Dùng thì giờ và khả năng của mình để làm giàu có hay lợi lạc cho mình, để được "vinh thân phì gia" thì quá dễ dàng, ai cũng có thể làm được, nhưng quên mình để lo cho người khác một cách vô vụ lợi thì không phải là việc mà ai cũng có thể làm được. Ngoài những việc làm tốt lành cho Đạo và cho Đời như thế, Cường vẫn không quên trách nhiệm và bổn phận của một người chồng, một người cha luôn luôn đem đến cho gia đình niềm hạnh phúc êm đềm, vui tươi với đầy sắc màu của Đạo pháp. Với cuộc sống bận rộn và nhiều cam go, thử thách, Cường vẫn một lòng, một dạ trung thành với lý tưởng phục vụ của mình, chu toàn bổn phận của mình từ trong gia đình cho đến ngoài xã hội và trong hoàn cảnh nào cũng luôn luôn hướng thiện, luôn mong mỏi cho gia đình nào cũng có được sự yêu thương gắn bó cùng nhau. Thử hỏi trong chúng ta, ai đã làm được như Tịnh Nghiêm Nghiêm Xuân-Cường?

Thú thật là tôi đã không làm được những điều thiện đó, dù chỉ là một phần nhỏ trong các việc Cường đã làm. Với cuộc sống bận rộn, tất bật như thế này, ai có thể bỏ thì giờ hiếm hoi ra để làm những việc từ thiện như Cường đã làm? Phải là người có trái tim bao la, và đầy lòng nhân ái mới hy sinh được như thế. Tôi đâu ngờ rằng em tôi đã có một đời sống tâm linh cao cả đến nỗi quên mình để hàng ngày sống khiêm nhường và làm những điều lợi lạc cho tha nhân như vậy. Tôi không ngờ rằng em của tôi hàng ngày đã âm thầm gieo những hạt giống của tình thương, và giữa những khổ đau của một kiếp người, đóa hoa nhân ái vẫn trở bông thật tuyệt vời. Một người lúc sống đã hiểu được Đạo và đem Đạo vào đời như Cường hẳn là đã hiểu rõ cái vô thường và hư ảo của một kiếp người nên Cường đã ra đi một cách nhẹ nhàng như một áng mây bay. Tư tưởng đời là hư vô và huyền ảo đã được Cường nhắc đến trong bài Như Mây Trôi Đi. Phải chăng đây cũng là một lời trời trần của Cường để vĩnh biệt chúng ta:

**Gió, mây... sẽ trôi về đâu?
Thân ta... sẽ tan vào đâu?
Trong muôn hướng đất trời là một
Bao mộng huyền như nước trôi qua cầu**

**Ta, một đời tử sinh
Gió, ngàn năm gió lộng
Trăm năm như đại mộng
Đời đời là hư không**

Đời sống quả là vô thường. Hẳn Cường đã hiểu rõ "Đời đời là hư không" nên vẫn thường tâm sự với chúng tôi "**Của cải, vật chất, danh vọng, tiền tài và ngay cả mạng sống của mình đây cũng không có gì bảo đảm là còn mãi. Thế thì tại sao lại cứ ôm lấy cái ảo ảnh này mà khổ đau mãi.**" Một câu chuyện có thật mà Cường vẫn kể cho chúng tôi nghe là chuyện của một thiếu nữ đã bị cưa đi đôi chân của mình vì một tai nạn. Cô này rất buồn bã cho sự mất mát này. Cho đến một hôm thiếu nữ này gặp được ni-cô Trí Hải. Vị ni-cô đã giải thích cho thiếu nữ thấy là không phải cô ta chỉ có đôi chân giả mà toàn thân con người của chúng ta đều là giả

tạo cả thì có gì đáng cho ta phải tiếc nuối đâu. Nghe lời vị ni-cô, thiếu nữ này đã không còn buồn nữa và đã nỗ lực, hăng say trong việc tạo ra một thư viện "Sách Nói" để gửi đến cho những người bị khiếm thị. Chính vì thấy được cái hư ảo trong đời sống này mà ta hãy làm điều gì tốt đẹp hơn cho đời. Hãy làm những gì có ích cho tha nhân. Và hãy thương yêu,tha thứ cho nhau để đời sống tốt đẹp hơn và có ý nghĩa hơn. Chính Cường đã dạy tôi bài học yêu thương đó.

Chúng ta hãy cùng nhau tiếp tục công việc dở dang, còn lại của Cường. Hãy cùng nhau thắp sáng mãi trong tim chúng ta ngọn lửa của tình thương để nối tiếp những việc Cường đã làm. Được như thế thì chắc là Cường sẽ vui lắm. Và đó chính là cách duy nhất để chúng ta bày tỏ lòng yêu thương mà chúng ta dành cho Cường.

Sự ra đi của một người mà có thể thức tỉnh được nhiều người thì tôi nghĩ đó không phải là sự chấm dứt của một đời người mà trái lại phải được coi là sự bắt đầu. Một sự khởi đầu cho một cái gì tốt đẹp và mới mẻ. Mỗi khi nhớ đến Cường, chúng ta lại nhớ đến những điều tốt đẹp Cường đã làm cho Đời cho Đạo và chắc là chúng ta chẳng bao giờ có thể quên được Cường với những ước mơ thật đẹp mà Cường muốn thực hiện. Phải chăng cõi đời ô trọc này có quá nhiều khổ đau nên Cường đã được giải thoát để về một nơi sung sướng hơn? Phải chăng Cường đã tu hành từ nhiều kiếp? Và Cường đã có mặt trên cõi đời tạm bợ này để chứng minh cho chúng ta thấy được cái vô thường này mà tu tâm, sửa tánh hầu có được một cuộc sống bình yên, tự tại, mà bớt đi những đau khổ, phiền não. Phải chăng Cường bỏ thế giới tạm bợ này để về một nơi vĩnh cửu, một nơi tốt đẹp hơn để tu hành cho trọn kiếp? Hẳn là Cường đã về với Phật rồi. Hẳn là Cường đang ở một nơi tốt hơn chỗ chúng ta đang ở nhiều lắm. Nghĩ như thế thì lòng tôi cảm thấy bớt đi được phần nào nỗi muộn phiền, ảm ức.

Nhớ đến Cường, tôi lại tư như với lòng mình. **"Không! Cường không chết vì Cường đã để lại cho đời nhiều giá trị tinh thần quý báu. Đó là những dòng thơ và dòng nhạc cho Đời, cho Đạo và hơn thế nữa Cường đã dâng hiến cả đời mình cho lý tưởng của Đạo Phật. Đó là đạo của Tình-thương, và đạo của Giải-thoát mà Cường đã dùng làm kim chỉ nam trong đời sống tạm bợ này."**

Cường ơi! Thôi em hãy ngủ yên và Đi Về Cõi Tịnh, em nhé. Thế nào em cũng gặp lại Mẹ và chắc chắn là Mẹ sẽ mở rộng vòng tay yêu thương của Mẹ để ứ ập em, đứa con yêu dấu của Mẹ!

**Em đi về cõi tịnh rồi,
Nhớ ngày em nói những lời thân thương
Đời người một cõi vô thường
Sớm còn tối mất, tỏ tường chẳng sai.
Sao còn chấp cái hình hài,
Tấm thân tứ đại một mai không còn
"Chân này chẳng phải của con
Cớ sao buồn bã, héo hon tháng ngày."
Nghe lời khuyên bảo, giải bày,
Cô này thôi khóc, vui thay lại cười
Tấm thân vay mượn, đổi dời
Chân-tâm mới chính là nơi quay về
Hôm nay em trọn lời thề
Bỏ thân hư ảo, tìm về Chân-Như
Chẳng là "Có", chẳng là "Không"
Chỉ còn là "Một", "Nhị-Biên" hết rồi.**

Nghiêm Xuân-Trang (23 tháng 6, 2007)